

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL BOTANIKOS INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. balandžio 29 d. Nr. FA-P5-50-9-17
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2007-06-04 pavedimą Nr. P5-50-9

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Joalita Katinienė

Auditas pradėtas 2007-06-04
Auditas baigtas 2008-04-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	5
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	6
3. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	7
Priedai	8

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento 2007 m. birželio 4 d. pavedimu Nr. P5-50-9. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Joalita Katinienė.

Audituojamas subjektas – Botanikos institutas (toliau – Institutas) yra valstybės mokslo institutas – biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga. Adresas: Žaliųjų ežerų g. 49, 08406 Vilnius, identifikavimo kodas – 211953920. Instituto steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamu laikotarpiu Institutui vadovavo direktorius Valerijus Rašomavičius, vyriausiuoju buhalteriu iki 2007 m. vasario 6 d. dirbo Žymantas Grigonis, nuo 2007 m. vasario 7 d. laikinai eiti vyriausiosios buhalterės pareigas pavesta Linai Marteckienei. 2007 m. balandžio 13 d. Lina Marteckienė priimta nuolatiniam vyriausiosios buhalterės darbui.

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama Instituto 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6).

Audituojamu laikotarpiu Institutas vykdė dvi programas: 1.1 „Šalies botaninės ir mitologinės įvairovės tyrimų plėtojimas“, kuriai vykdyti patvirtinta, gauta ir panaudota 3 829,6 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, ir 88.8 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“ (patvirtinta 10,2 tūkst. Lt, gauta viršplaninių pajamų 179,6 tūkst. Lt). Instituto negauti ir nepanaudoti biudžeto asignavimai – 189,7 tūkst. Lt. Iš viso 2007 metais buvo patvirtinta 3 839,8 tūkst. Lt, gauta 3 829,6 tūkst. Lt, panaudota 3 829,6 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučiai – 9 456,8 tūkst. Lt.

Botanikos institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditui taikytinas reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaida) yra 1 proc. išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 38,4 tūkst. Lt, ir 1 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr.1) – tai sudaro 94,6 tūkst. Lt.

Norėdami gauti įrodymų audito tikslams pasiekti, nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Instituto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, Institute atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

Ištyrę kontrolės sistemą ir atlikę detalius testus (savarankiškas audito procedūras), nustatėme sisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma

Nr.2) teisingumui. Nustatytos klaidos ir neatitikimai pateikti ataskaitos 1 priede „Nustatytos klaidos ir neatitikimai, turėję įtakos finansinei atskaitomybei“.

Dalį nustatytų klaidų, turinčių įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui, Botanikos institutas ištaisė audito metu.

Atliekant audito procedūras nustatyta ir tokių klaidų, kurios neturėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui ir valstybės lėšų ir turto valdymui, o buvo susijusios su neefektyvia vidaus kontrole. Šios klaidos nurodytos audituojamam subjektui Valstybės kontrolės rašte (2008-04-16 Nr. S-(50-1.11)-673.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

Institutas, nesivadovaudamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos¹ 44 p. nurodymu, skaičiavo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą kultūros vertybėms (namas su katiline (vakarinė oficina), rūsys, sandėlis). Per 2001–2007 metus neteisingai apskaičiuota 19,4 tūkst. Lt šio turto nusidėvėjimo.

Dėl nurodytų priežasčių Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanso Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąskaitos (020) likutis 19,4 tūkst. Lt padidintas, o Ilgalaikio turto fondo sąskaitos (250) likutis ta pačia suma sumažintas.

Institutas 338,4 tūkst. Lt pajamų, gautų iš ūkio subjektų už mokslinių tyrimų paslaugas, taip pat 2,5 tūkst. Lt pajamų, gautų už teniso kortų paslaugas – iš viso 340,9 tūkst. Lt – nepervedė į valstybės biudžetą. Taip buvo nevykdomas Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių² 22 p. reikalavimas, kad valstybės institucijų, įstaigų gautos pajamos už teikiamas paslaugas įmokamos į biudžetą, ir biudžetinių įstaigų pajamos naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti bei kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Institutas, sudarydamas 2007 metų specialiosios programos sąmatą, 340,9 tūkst. Lt pajamų neplanavo ir joms išlaidų sąmatos nepatvirtino. Taip buvo nesilaikoma Biudžeto sudarymo ir

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtinta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka (2005-12-30 įsakymo Nr.1K-405 redakcija).

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės.

vykdymo taisyklių 29 p. reikalavimo, kad biudžetinės įstaigos bei valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas.

Be to, Institutas nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių³ 308 p. reikalavimų, nes 338,4 tūkst. Lt gautų pajamų neapskaitė 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“ (apskaitė 176 sąskaitoje „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“). Nepervedęs į biudžetą, dalį gautų pajamų (156,4 tūkst. Lt) Institutas panaudojo patirtoms išlaidoms dengti, o likusią pajamų dalį – 184,5 tūkst. Lt neteisingai apskaitė 110 sąskaitoje „Pavedimų lėšos“.

Institutas į valstybės biudžetą nepervedė 340,9 tūkst. Lt pajamų, gautų už suteiktas paslaugas. Dėl neteisingai tvarkomos pajamų apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanso sąskaitos (111) „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“ likutis 184,5 tūkst. Lt sumažintas, o sąskaitos (110) „Pavedimų lėšos“ – 184,5 tūkst. Lt padidintas; sąskaitos (173) „Atsiskaitymai su biudžetu“ likutis 184,5 tūkst. Lt sumažintas, o sąskaitos (176) „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ – 184,5 tūkst. Lt padidintas.

Dėl to, kad patirtos išlaidos (156,4 tūkst. Lt) nenurodytos Specialiosios mokslo plėtojimo programos kasinėse ir faktinėse išlaidose, suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos 156,4 tūkst. Lt.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Institutas naudojami teisiškai neregistruotais 209,1 tūkst. Lt vertės statiniais, esančiais Vilniuje (2 priedas). Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁴ 15 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose, o Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registro įstatymo⁵ 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nekilnojamojo turto registre registruojami žemės sklypai ir statiniai.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registro įstatymas, 2001-06-21 Nr. IX-391.

Nesilaikoma Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo bei Nekilnojamo turto registro įstatymų nuostatų, nes viešuosiuose registruose įregistruoti ne visi Instituto valdomi statiniai.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, kurie yra reikšmingi ir turėjo įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, turto valdymo ir naudojimo teisėtumui, Botanikos instituto vadovybė turi sustiprinti vidaus kontrolės procedūras ir užtikrinti, kad:

- visos gautos pajamos būtų pervedamos į valstybės biudžetą, apskaitytos pagal apskaitos principus ir taisykles bei naudojamos pagal patvirtintą išlaidų sąmatą (1 dalis);
- būtų atliktas Išlaidų sąmatų vykdymo balanso sąskaitų likučių koregavimas (1 dalis);
- ilgalaikio turto nusidėvėjimas būtų apskaitomas vadovaujantis teisės aktuose nustatyta tvarka (1 dalis);
- spręsti klausimą dėl valdomo turto teisinio registravimo viešuosiuose registruose (2 dalis).

3. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Botanikos institutas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas Valstybės kontrolės 2007-09-24 raštu Nr. S-(50-1.11)-1431 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2008 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2007-11-28 raštu Nr. S-(50-1.11)-1780 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“, 2007-12-20 raštu Nr. S-(50-1.11)-1970 „Dėl 9 mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“.

Dalį nustatytų klaidų, turėjusių įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui, Botanikos institutas ištaisė audito metu.

Dėkojame Botanikos instituto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2007 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 “Dėl Botanikos institute atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 1 priedas

Nustatytos klaidos ir neatitikimai, turėję įtakos finansinei atskaitomybei

Apskaitos sritis, kurioje nustatytos klaidos ir neatitikimai		Klaidų kiekybinė išraiška (tūkst. Lt)		Maksimaliai priimtina klaida (tūkst. Lt)	
		Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita	Išlaidų sąmatų vykdymo balansas	Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitai (F Nr.2)	Išlaidų sąmatos vykdymo balansui (F Nr.1)
Pinigai	Pavedimų lėšos (sąsk.110)		184,5		94,6
	Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas (sąsk.111)		-184,5*		
Atsiskaitymai už pavedimų lėšas (sąsk.176)			184,5		
Atsiskaitymai su biudžetu (sąsk.173)			-184,5		
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas (sąsk.020)			19,4		
Ilgalaikio turto fondas (sąsk.250)			-19,4		
Specialiosios programos faktinės ir kasinės išlaidos		-156,4			

* „-“ suma finansinėje atskaitomybėje sumažinta.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Botanikos institute atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 2 priedas

Teisiškai neregistruotų statinių sąrašas

Eil. Nr.	Turto (statinio) pavadinimas ir adresas	Balansinė vertė tūkst. Lt	Komentaras
1.	Patalpos (13,96 kv. m) Mokslininkų g.14	14,7	Statiniai nurodyti instituto apskaitoje, bet neregistruoti Nekilnojamojo turto registre.
2.	Centrinių rūmų rūšiai Žaliųjų ežerų g. 49	0,3	
3.	Vandens baseinas (rezervuaras) Žaliųjų ežerų g. 47	5,0	
4.	Dujotiekio trąša Žaliųjų ežerų g.	87,7	
5.	Šiluminė trąša Žaliųjų ežerų g.	98,1	
6.	Teniso kortai Žaliųjų ežerų g. 37	3,3	
7.	Iš viso:	209,1	